

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพและการจัดเก็บค่าตอบแทน

Legal Problems on Broadcast Work Protection and the Royalty Collection

เขลาพงศ์ โสมเกษตรินทร์, สมจิตต์ เซอร์ชันซี*, สุธี เอี่ยมเจริญยิ่ง**

หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

บทคัดย่อ

งานแพร่เสียงแพร่ภาพเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศแต่มีปัญหาเกี่ยวกับการกระทำที่จัดให้ประชาชนฟังหรือชมงานแพร่เสียงแพร่ภาพโดยไม่ได้เรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้า อาจเป็นการกระทำที่ไม่เข้าข่ายการละเมิดลิขสิทธิ์จึงต้องพิจารณาปัญหาว่าการกระทำแบบใดที่ถือว่าเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้าแล้วเพื่อให้เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถเรียกค่าเสียหายได้ และปัญหาของการบัญญัติให้การละเมิดลิขสิทธิ์เป็นความผิดอันยอมความได้โดยเฉพาะเรื่องงานแพร่เสียงแพร่ภาพทำให้เกิดการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบของเจ้าของลิขสิทธิ์ จึงส่งผลให้มีการละเมิดลิขสิทธิ์เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน และที่ประเทศไทยยังไม่มียุทธศาสตร์กลางในการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์และไม่มียุทธศาสตร์ของกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจสื่อกลางด้านลิขสิทธิ์ ทำให้การจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ไม่มีความเป็นธรรมเพราะฉะนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) แนวคิด ทฤษฎี ประวัติความเป็นมาของระบบการคุ้มครองลิขสิทธิ์และการเก็บค่าลิขสิทธิ์ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพ 2) หลักกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ และการเก็บค่าลิขสิทธิ์ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพ 3) วิเคราะห์ปัญหาการคุ้มครองลิขสิทธิ์ และเก็บค่าลิขสิทธิ์ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพ และ 4) หาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติแห่งกฎหมายในการคุ้มครองลิขสิทธิ์ และการเก็บค่าลิขสิทธิ์ ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพให้กับผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น ในการศึกษาและค้นคว้าวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในรูปแบบของตำรากฎหมาย หนังสือคำอธิบายกฎหมาย บทความทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ตัวบทกฎหมายทั้งในและต่างประเทศ แนวคำพิพากษาศาลฎีกาของไทยและต่างประเทศตลอดจนแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ และเอกสารที่อยู่ในรูปอิเล็กทรอนิกส์

ผลการวิจัยพบว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ไม่ได้วางกรอบเกี่ยวกับการตีความหมายอย่างแคบในเรื่องการเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้า หรือมีคำพิพากษาเกี่ยวกับบรรทัดฐานที่ถือว่าผู้ใช้งานแพร่เสียงแพร่ภาพได้กระทำการอันเข้าข่ายเป็นการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพแล้วอีกทั้งบัญญัติให้ความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพสามารถยอมความกันได้ ประกอบกับประเทศไทยไม่มีบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์และสิทธินักแสดงเป็นการเฉพาะ

*ที่ปรึกษาหลัก

**ที่ปรึกษาร่วม

ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพในมาตรา 29 (3) โดยเพิ่มเรื่องบทนิยามของการเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้า ได้แก่ การใช้อุปกรณ์เพื่อขยายภาพและหรือเสียงที่ส่งสัญญาณมาตามปกติ การเรียกเก็บเงินค่าผ่านประตู การจำหน่ายสินค้าหรือบริการด้วยราคาที่สูงเกินกว่าการจ่ายค่าผ่านประตู การจำหน่ายสินค้าหรือบริการเกินกว่าที่ต้องจ่ายปกติ ในท้องตลาดตามมาตรา 4 และได้เสนอให้แก้ไขโดยกำหนดให้การละเมิดลิขสิทธิ์ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพเพื่อการค้า มาตรา 69 วรรค 2 เป็นความผิดยอมควมมีได้ในมาตรา 66 อีกทั้งได้เสนอให้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์และ สิทธินักแสดงเป็นการเฉพาะ

คำสำคัญ: การคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพ, เก็บค่าตอบแทน, ลิขสิทธิ์

ABSTRACT

Broadcasting work is an important factor of a motivation of the country's economic. On the other hand, there is a problem that broadcasting of a copyrighted work to the public without the copyright owner's permission might be a copyright infringement unless some infringed activities are not for profit or commercial purposes. Thus, we have to consider each activity case by case to find out the solution of which any activity is infringed or any activity is not to enforce the wrongdoer to pay a compensation or damages to the copyright owner. One problem of Intellectual Property Law is the tort is not a strict liability especially on broadcasting work. This problem affected the increasing of copyright infringement. In Thailand, there is not any government division which has responsibility to collect a copyright fee as the Copyright Royalty Tribunal of Thailand as well as no a law about the entity for collecting copyright fee which is a main reason of an unfair collection of copyright fee. Therefore, the educational purpose of this research 1) to study about a concept, a legal theory and a history of Intellectual property-copyright protection system and a collecting broadcasting work fee. 2) To study about principle of Intellectual property-copyright protection Law and a principle of collecting broadcasting work fee. 3) To analyze a problem of Intellectual property-copyright protection system and a collecting broadcasting work fee. And 4) To find a solution to develop The Copyright Act section and a collecting broadcasting work fee In order to be more fair. This study research is a documentary research that collects information from both domestic and foreign law books, academic articles, dissertation, the decision of the Supreme Court in Thai and English language including ideas of academic officers and documents in electronic form.

According to the result of this research, the Intellectual Property Law has contained unclear definition and meaning of the words "a collection of copyright fee or other commercial benefits" in the Copyright Act section 29(3) that must be resolved. Moreover, due to the fact that the offence under the Copyright Act is a compoundable offence, a person or an unauthorized broadcaster who infringes copyright may not be liable for its offence because the compoundable offence can be settled by a compromise. In addition, the Copyright Act has no provision of law governing the royalty collecting

entity which has affected the measures regarding the infringement of copyright and the royalty collection.

Therefore, the researcher suggests that the Copyright Act B.E. 2537 should: (a) add the definition of the words "a collection of copyright fee or other commercial benefits" to clarify the meaning of such words; (b) amend the classification of copyright infringement for commerce in section 69 to be a non-compoundable offence (a strict liability) in section 66; and (c) enact a provision governing the royalty collecting entity to manage the royalty collection.

Keywords: Broadcast Work Protection, Royalty Collection, Copyright

บทนำ

เนื่องจากในปัจจุบันโลกมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วทำให้มนุษย์ต้องปรับเปลี่ยนไปตามกระแสสังคมที่เปลี่ยนแปลงจากที่ตนเคยดำรงชีวิตอยู่ จากสาเหตุดังกล่าวนี้ทำให้มนุษย์เกิดภาวะความเครียดได้ง่าย ดังนั้นมนุษย์จึงหาวิธีที่จะผ่อนคลายความเครียดของตนตามที่ตนพึงพอใจ เช่น การออกกำลังกาย การท่องเที่ยว เป็นต้น แต่ด้วยขีดจำกัดของเวลาและภาระค่าใช้จ่ายที่ทุกสิ่งทุกอย่างมีราคาเพิ่มสูงขึ้นทำให้มนุษย์หันมาบริโภคสื่อที่ให้ความบันเทิง ไม่ว่าจะเป็นการฟังเพลง ชมภาพยนตร์ ชมรายการโทรทัศน์ ชมรายการแข่งขันกีฬาต่างๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ทำให้สามารถผ่อนคลายความเครียดได้เช่นกัน ด้วยสาเหตุดังกล่าวนี้ทำให้ผู้ประกอบการกิจการขายแสวงหาผลประโยชน์ทางธุรกิจโดยมิชอบจากการละเมิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพของเจ้าของลิขสิทธิ์ ตัวอย่างเช่น การบันทึกงานแพร่เสียงแพร่ภาพลงซีดีเพื่อขาย การเปิดให้ประชาชนชมและหรือชมงานแพร่เสียงแพร่ภาพเพื่อเก็บค่าบริการ การลักลอบส่งสัญญาณงานแพร่เสียงแพร่ภาพเพื่อเก็บค่าสมาชิก เป็นต้น ซึ่งการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพดังกล่าวนี้ทำให้ราคาสินค้าและหรือบริการถูกกว่าราคาสินค้าและหรือบริการจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ตลอดจนสินค้าและหรือบริการที่ละเมิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพมีปริมาณเข้าสู่ท้องตลาดมากกว่าเช่นกัน อันเนื่องมาจากผู้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพไม่ต้องเสียค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ให้แก่เจ้าของลิขสิทธิ์ จึงทำให้ประชาชนผู้บริโภคนั้นไม่รู้ว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของผู้ที่ร่วมกันกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพของผู้สร้างสรรค์ผลงานชิ้นนั้นๆ อยู่

ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 งานแพร่เสียงแพร่ภาพถือเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ประเภทหนึ่ง (พิชัย นิลทองคำ, 2554) กล่าวคือ งานแพร่เสียงแพร่ภาพเป็นงานทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง เกิดจากการที่มนุษย์เป็นผู้สร้างสรรค์ด้วยความคิดริเริ่มของตนเอง (Originality) โดยได้ทำหรือก่อให้เกิดงานด้วยความวิริยะ อุตสาหะ และงานดังกล่าวมีที่มาหรือต้นกำเนิดจากผู้สร้างสรรค์เองโดยมิได้ทำซ้ำ คัดลอกหรือดัดแปลงจากงานแพร่เสียงแพร่ภาพอันมีลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่น (ไชยยศ เหมมะรัชตะ, 2550) งานอันมีลิขสิทธิ์ที่เข้าข่ายเป็นงานแพร่เสียงแพร่ภาพที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ตัวอย่างเช่น งานภาพยนตร์ งานเพลง งานมิวสิกวิดีโอ งานที่มีถ่ายทอดบนยูทูป งานรายการโทรทัศน์ งานการแสดงคอนเสิร์ตสดและมีการถ่ายทอด การแข่งขันกีฬาและมีการถ่ายทอด เป็นต้น กฎหมายให้สิทธิ์แก่เจ้าของลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพถือเป็นสิทธิ์แต่เพียงผู้เดียว (Exclusive Right) ที่จะหวงและป้องกันมิให้บุคคลอื่นใช้สิทธิ์แต่เพียงผู้เดียวนั้นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพ หากบุคคลอื่นใช้สิทธิ์แต่เพียงผู้เดียวนั้นโดยไม่ได้รับอนุญาตก่อนย่อมถือได้ว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพตามมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 แต่อย่างไรก็ตามยังเกิดปัญหาที่สำคัญในการตีความเกี่ยวกับ “การจัดให้ประชาชนฟังและหรือชมงานแพร่เสียงแพร่ภาพ โดยเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้า” ว่าด้วยบทกฎหมายที่บัญญัติไว้ในมาตรา 29(3) ให้ความคุ้มครองแก่เจ้าของงานแพร่เสียงแพร่ภาพครอบคลุมเพียงพอหรือไม่ประการใด เพราะในปัจจุบันงานแพร่เสียงแพร่ภาพที่ประชาชน

สามารถรับฟังรับชมในประเทศไทยมีผู้ประกอบการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือประเภทที่ 1 ผู้ประกอบการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์การให้บริการโทรทัศน์แบบไม่บอกรับสมาชิกและประเภทที่ 2 ผู้ประกอบการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์การให้บริการโทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิก ซึ่งปัญหามีอยู่ว่า หากร้านอาหารที่มีการจัดให้ลูกค้าได้รับชมรายการที่แพร่เสียงแพร่ภาพโดยไม่คิดเป็นค่าชมนอกเหนือจากค่าอาหารที่กำหนดราคาไว้ตามปกติทั่วไป ก็ไม่ถือว่าเป็นการกระทำความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8220/2553) ซึ่งเมื่อพิจารณาตัวบทกฎหมายที่บัญญัติไว้ในมาตรา 29 (1) การจัดตั้งโทรทัศน์หรือวิทยุแล้วเปิดให้ประชาชนดูก็อาจจะเข้าข่ายจัดทำเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชนแล้ว อาจจะสรุปได้ว่าปัญหานี้เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากมาตรา 29 (3) ไม่ได้วางกรอบเกี่ยวกับการตีความหมายอย่างแคบในเรื่องการเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อื่นในทางการค้า หรือวางบทสันนิษฐานที่ถือว่าผู้ใช้งานแพร่เสียงแพร่ภาพได้กระทำการอันเข้าข่ายเป็นการกระทำความผิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพแล้ว จึงทำให้การปรับบทความผิดไม่ชัดเจนว่าเป็นการกระทำความผิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพตามมาตรา 29(1) หรือมาตรา 29(3) ปัญหาประการต่อมาสำหรับการให้ความคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพคือพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ได้กำหนดโทษเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ให้มีการชดเชยค่าเสียหายในทางแพ่งและได้กำหนดบทลงโทษทางอาญาเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อการค้าต้องรับโทษจำคุกหรือปรับหรือทั้งจำและปรับในอัตราโทษที่สูง เพื่อเป็นการยับยั้งการละเมิดลิขสิทธิ์อย่างแพร่หลายและให้ผู้ที่ละเมิดเกรงกลัวต่อบทลงโทษ แต่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 66 กลับบัญญัติให้เจ้าของลิขสิทธิ์และผู้ละเมิดลิขสิทธิ์สามารถตกลงยอมความกันได้จนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุดทุกฐานความผิด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการละเมิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพเป็นเรื่องที่ประชาชนจำนวนมากสามารถรับชมรับฟังได้ทั่วไป จึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมสมควรที่จะได้รับความคุ้มครองยิ่งกว่าการละเมิดลิขสิทธิ์ประเภทอื่นๆ โดยให้การกระทำความผิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพไม่อาจยอมความกันได้ เพื่อแก้ไขปัญหาลักษณะที่ทำให้ผู้ละเมิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพทั้งเจตนาและไม่เจตนาที่จะกระทำความผิดถูกกลุ่มบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของลิขสิทธิ์ใช้มาตรการทางอาญาในการบังคับใช้สิทธิอย่างไม่เหมาะสม ซึ่งมีการบีบบังคับให้จ่ายค่าตอบแทนการใช้งานอันมีลิขสิทธิ์เพื่อแลกเปลี่ยนกับการไม่แจ้งความดำเนินคดีอาญา ด้วยสาเหตุดังกล่าวนี้ทำให้เกิดปัญหาการเรียกเก็บเงินค่าลิขสิทธิ์จากผู้ประกอบการหรือประชาชนผู้บริโภคอย่างไม่เป็นธรรมโดยใช้ช่องว่างของกฎหมาย ตัวอย่างเช่น ผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าของลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ใช้วิธีการข่มขู่เรียกค่าเสียหายเป็นเงินจำนวนมากแลกกับการยอมความไม่ดำเนินคดี เป็นต้น เพราะฉะนั้นด้วยปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนี้ จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ยังไม่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมเหมาะสมเพียงพอ ส่วนหนึ่งผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายแนวทางในการจัดเก็บค่าตอบแทนไว้โดยเฉพาะสำหรับองค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์จึงก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และการบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงสมควรที่จะมีการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพและการจัดเก็บค่าตอบแทนของประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่นที่ให้ความคุ้มครองแก่ผู้เสียหายอย่างเหมาะสม

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษาหลักกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพและการจัดเก็บค่าตอบแทนซึ่งจะนำมาวิเคราะห์ ตลอดจนเสนอมาตรการทางกฎหมายที่สามารถให้ความคุ้มครองในงานแพร่เสียงแพร่ภาพของผู้สร้างสรรค์และผู้ใช้งานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้สร้างสรรค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความเป็นธรรมทั้งสองฝ่าย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ประวัติความเป็นมาของระบบการคุ้มครองลิขสิทธิ์และการเก็บค่าลิขสิทธิ์ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพตามกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายไทย

2. เพื่อศึกษาหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองลิขสิทธิ์และการเก็บค่าลิขสิทธิ์ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพตามกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายไทย
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการคุ้มครองลิขสิทธิ์และเก็บค่าลิขสิทธิ์ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพตามกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายต่างประเทศ และกฎหมายไทย
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติแห่งกฎหมายในการคุ้มครองลิขสิทธิ์และการเก็บค่าลิขสิทธิ์ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพให้กับผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาและค้นคว้าวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษในรูปแบบของตำรากฎหมาย หนังสือคำอธิบายกฎหมาย บทความทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ตำบทรกฎหมายทั้งในและต่างประเทศ แนวคำพิพากษาศาลฎีกาของไทยและต่างประเทศ ตลอดจนแนวคิดของนักวิชาการต่างๆ และเอกสารที่อยู่ในรูปอิเล็กทรอนิกส์

ผลการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าประวัติความเป็นมากฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยพบว่าประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของอนุสัญญา ข้อตกลง และความร่วมมือต่างๆ ที่เกี่ยวกับการคุ้มครองงานอันมีลิขสิทธิ์และสิทธิข้างเคียง ทำให้ประเทศไทยต้องทำการแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ภายในหลายต่อหลายครั้ง เพื่ออนุวรรตบทบัญญัติมาตราให้สอดคล้องกับอนุสัญญา ข้อตกลง และความร่วมมือต่างๆ ในฐานะประเทศที่เป็นภาคีประเทศหนึ่ง ซึ่ง ณ ปัจจุบันพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ได้มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การคุ้มครองงานลิขสิทธิ์ขั้นต่ำในระดับมาตรฐานสากลแล้วถึงแม้ว่ากฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทยจะอยู่ในระดับมาตรฐานสากล แต่การบังคับใช้กฎหมายลิขสิทธิ์ภายในของประเทศไทยก็ยังคงมีปัญหาอยู่ อันเห็นได้จากปัญหาการคุ้มครองลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพตามมาตรา 29 (3) และปัญหาการจัดเก็บค่าตอบแทนที่ไม่เป็นธรรมจากเจ้าของงานลิขสิทธิ์ในปัจจุบัน สาเหตุดังกล่าวนี้เกิดจากพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ได้บัญญัติให้ความสำคัญแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ให้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆ ในงานอันมีลิขสิทธิ์ของตนได้ ตามมาตรา 15 กล่าวคือ ผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ชอบที่จะใช้ประโยชน์และเก็บค่าตอบแทนจากผู้ใช้งานอันมีลิขสิทธิ์นั้นเพียงมุมมองด้านเดียว แต่ไม่ได้มองในมุมมองของผู้ใช้งานอันมีลิขสิทธิ์ว่าจะได้รับความเป็นธรรมหรือไม่จากการใช้สิทธิของเจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์ จึงไม่ได้บัญญัติถึงแนวทางในการจัดเก็บค่าตอบแทนไว้โดยเฉพาะสำหรับองค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ ด้วยเหตุนี้จึงเกิดปัญหาการจัดเก็บค่าตอบแทนที่ไม่เป็นธรรม เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปัญหาดังกล่าวในแนวทางการคุ้มครองลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพตามกฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น กรณีที่จะใช้ประโยชน์จากงานแพร่เสียงแพร่ภาพตามมาตรา 29(3) ในทำนองเดียวกันกับของประเทศไทย กฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศอังกฤษได้บัญญัติการให้ความคุ้มครองที่เป็นข้อสันนิษฐานวงรอบการตีความหมายอย่างแคบเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้าอย่างชัดเจน ยกตัวอย่างเช่น ผู้เข้าชมต้องจ่ายเงินเพื่อเป็นค่าผ่านประตู มีการจำหน่ายสินค้าหรือบริการในสถานที่นั้นด้วยราคาที่พอๆ กับการจ่ายเพื่อการเข้าชมหรือฟังงานแพร่เสียงแพร่ภาพ กรณีดังกล่าวนี้ถือได้ว่าประชาชนได้จ่ายเงินเพื่อฟังและหรือชมงานแพร่เสียงแพร่ภาพซึ่งถือเป็นการกระทำอันเข้าข่ายละเมิดลิขสิทธิ์แล้ว (สุจิตตา ธีรโรจน์วิทย์, 2549) จะเห็นได้ว่าข้อสันนิษฐานวงรอบเพื่อป้องกันมิให้ผู้ใช้งานแพร่เสียงแพร่ภาพใช้เป็นช่องทางอ้างว่าตนไม่ได้เรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้า ส่วนประเทศสหรัฐอเมริกาแม้มิได้ปรากฏบทบัญญัติอันเป็นข้อสันนิษฐานวงรอบแห่งการตีความหมายอย่างแคบ ดังเช่นกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศไทย

เกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินว่าการกระทำเช่นใดบ้างที่เข้าข่ายถือได้ว่าเป็นการเรียกเก็บเงินในการรับฟังและหรือรับชมงานแพร่เสียงแพร่ภาพ แต่กฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีหลักการอื่นๆ ที่ใช้ในการพิจารณาประกอบการตัดสินคดีว่าการกระทำของผู้ใช้งานแพร่เสียงแพร่ภาพกรณีที่ทำให้ปรากฏต่อสาธารณะเหตุใดบ้างที่เป็นการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ เช่น กรณีร้านที่มีการเชื่อมต่อลำโพง 4 ตัว จากการรับถ่ายทอดวิทยุเพื่อเปิดในร้านอาหารถือได้ว่าเป็นการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ หรือกรณีที่มีเนื้อที่เกิน 3,750 ตารางฟุตและแพร่เสียงแพร่ภาพโดยโทรทัศน์ที่มีขนาดเกินมาตรฐาน เป็นต้น ส่วนกฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศญี่ปุ่นได้บัญญัติการให้ความคุ้มครองปัญหาดังกล่าวด้วยเช่นกัน โดยมีบทบัญญัติที่เป็นข้อสันนิษฐานวางกรอบการตีความหมายอย่างแคบเหมือนประเทศอังกฤษ แต่เนื้อความใกล้เคียงกับประเทศสหรัฐอเมริกา คือการแพร่เสียงแพร่ภาพต้องเป็นการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์อย่างธรรมดาทั่วไป ซึ่งมีความใกล้เคียงกับหลักการที่ใช้ในการพิจารณาประกอบการตัดสินคดีว่าการกระทำของผู้ใช้งานแพร่เสียงแพร่ภาพกรณีที่ทำให้ปรากฏต่อสาธารณะเหตุใดบ้างที่เป็นการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ อีกทั้งการที่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 บัญญัติให้การละเมิดลิขสิทธิ์มีโทษทางอาญาดังนั้นก็เพื่อให้เป็นไปตามความตกลง TRIPS และหวังใช้เป็นมาตรการหลักในการปราบปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ขนาดใหญ่ แต่กลับบัญญัติให้ความผิดฐานกระทำละเมิดลิขสิทธิ์เป็นความผิดอันยอมความกันได้ทุกฐานความผิดตามมาตรา 66 จึงกลายเป็นการเปิดช่องให้เจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์หรือตัวแทนใช้เป็นเครื่องมือในการทุจริตเงินจากผู้ละเมิดลิขสิทธิ์ไม่ว่ารายเล็กหรือรายใหญ่เพื่อแลกกับการยอมความ แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบบทบัญญัติกฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษกฎหมายลิขสิทธิ์สหรัฐอเมริกา และกฎหมายลิขสิทธิ์ญี่ปุ่น เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองแก่เจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์ที่โดนกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ของตน กฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษสามารถดำเนินคดีความได้ทั้งทางคดีแพ่งเพื่อเรียกค่าเสียหายและทางคดีอาญาเพื่อให้ผู้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์เกิดความเข็ดหลาบและเกรงกลัวโทษทางกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเหมือนดังเช่นกฎหมายลิขสิทธิ์ไทย แต่บทบัญญัติกฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศอังกฤษ ไม่ปรากฏว่าการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์เป็นความผิดที่ยอมความได้ จึงถือได้ว่าการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์เป็นความผิดอันยอมความไม่ได้ ส่วนประเทศสหรัฐอเมริกาเจ้าของงานลิขสิทธิ์สามารถดำเนินคดีทางแพ่งด้วยตนเอง แต่หากประสงค์ที่จะดำเนินคดีทางอาญาเจ้าของลิขสิทธิ์ต้องให้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้องคดีให้ได้เท่านั้น เจ้าของลิขสิทธิ์จะดำเนินคดีอาญาเองไม่ได้ กฎหมายลิขสิทธิ์สหรัฐอเมริกาไม่ปรากฏว่าการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์เป็นความผิดที่ยอมความได้ จึงถือได้ว่าการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์เป็นความผิดอันยอมความไม่ได้ เหมือนกับกฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษ ส่วนกฎหมายลิขสิทธิ์ญี่ปุ่น เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถดำเนินคดีความได้ทั้งทางคดีแพ่งและทางคดีอาญาเหมือนกับกฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษ แต่แบ่งแยกการกระทำ ความผิดที่ยอมความได้และยอมความไม่ได้ ซึ่งแตกต่างกับกฎหมายลิขสิทธิ์อังกฤษ กฎหมายลิขสิทธิ์สหรัฐอเมริกา และกฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศไทย เพราะฉะนั้นเพื่อแก้ปัญหาที่กล่าวมานี้กฎหมายลิขสิทธิ์ต้องบัญญัติกฎหมายให้ครบวงจร คือเมื่อให้ความคุ้มครองเจ้าของงานอันมีลิขสิทธิ์ในการเก็บค่าตอบแทนแล้ว ก็จะต้องให้ความคุ้มครองผู้ใช้งานอันมีลิขสิทธิ์ในการเสียค่าตอบแทนด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อค้นพบที่สำคัญทั้งจากการศึกษาเอกสาร หนังสือคำอธิบายกฎหมาย บทความทางวิชาการ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ตำบทยกกฎหมายทั้งในและต่างประเทศ แนวคำพิพากษาศาลฎีกาของไทยและต่างประเทศ ตลอดจนแนวความคิดของนักวิชาการต่างๆ และเอกสารที่อยู่ในรูปอิเล็กทรอนิกส์ จึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. เสนอแนะให้แก้ไขบทบัญญัติโดยเพิ่มเรื่องบทนิยามของการเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้า

การที่มาตรา 29 (3) บัญญัติว่า “จัดให้ประชาชนฟังและหรือชมงานแพร่เสียงแพร่ภาพโดยเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้า” จึงจะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพ เป็นข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ที่เป็นภาระเกินสมควรของเจ้าของลิขสิทธิ์ที่จะต้องทำการพิสูจน์ให้ได้ถึงวิธีการเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้าของผู้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ต่างๆที่ตนอยู่ในสถานะผู้ได้รับความเสียหาย เนื่องจากพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ไม่ได้วางกรอบเกี่ยวกับการตีความหมายอย่างแคบในเรื่องการเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้า หรือมีคำพิพากษาเกี่ยวกับบรรทัดฐานที่ถือว่าผู้ใช้งานแพร่เสียงแพร่ภาพได้กระทำการอันเข้าข่ายเป็นการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพแล้ว

ดังนั้น ผู้วิจัยเพิ่มเรื่องบทนิยามของการเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้าในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ดังนี้

“การเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นในทางการค้า” ได้แก่ การใช้อุปกรณ์เพื่อขยายภาพและหรือเสียงที่ส่งสัญญาณมาตามปกติ การเรียกเก็บเงินค่าผ่านประตู การจำหน่ายสินค้าหรือบริการด้วยราคาที่พอกันกับการจ่ายค่าผ่านประตู การจำหน่ายสินค้าหรือบริการเกินกว่าที่ต้องจ่ายปกติในท้องตลาด”

2. สมควรมีการเสนอแก้ไขโดยกำหนดให้การละเมิดลิขสิทธิ์ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพเพื่อการค้าเป็นความผิดยอมความมิได้

ความตกลงทริปส์ ค.ศ. 1994 ที่ถือได้ว่าเป็นอนุสัญญาฉบับแรกที่ระบุถึงการบังคับกฎหมายทางอาญาที่มีการกำหนดให้ประเทศภาคีสมาชิกตรากฎหมายภายในที่เป็นกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์เชิงพาณิชย์ขนาดใหญ่และกระทำโดยจงใจ เมื่อนำมาพิจารณาประกอบกับบทกำหนดโทษเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพเพื่อการค้าในมาตรา 69 วรรค 2 มีบทลงโทษที่หนักกว่าการละเมิดลิขสิทธิ์ที่มีไว้เพื่อการค้า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโทษทางอาญาในกฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศไทยมีการแบ่งขอบเขตของความผิดในความเป็นอาชญากรรม ผลกระทบและความเสียหายของเจ้าของลิขสิทธิ์และสังคมอย่างชัดเจน ดังนั้นการที่จะบัญญัติให้การกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่งในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เป็นความผิดอันยอมความมิได้หรือไม่ จึงสมควรที่จะพิจารณาจากพื้นฐานความคิดของความผิดอันยอมความมิได้ตามความผิดทางอาญาโดยชอบที่จะพิจารณาจากปัจจัยดังต่อไปนี้ คือ 1) ความผิดฐานนั้นๆ มีความเป็นอาชญากรรมสูงหรือไม่ หากความผิดฐานนั้นๆ มีความเป็นอาชญากรรมค่อนข้างน้อยก็อาจกำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความมิได้ 2) ความผิดฐานนั้นๆ กระทบต่อชีวิตส่วนบุคคลมากน้อยเพียงใด หากความผิดฐานนั้นๆ กระทบต่อชีวิตส่วนตัวของบุคคลมากจนไม่สมควรให้มีการดำเนินคดีโดยปราศจากเจตจำนงของผู้เสียหาย กรณีก็ชอบที่จะกำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความมิได้ 3) ความผิดฐานนั้นๆ เรียกร้องการคุ้มครองเหยื่ออาชญากรรมเพียงใด หากความผิดฐานนั้นๆ เรียกร้องและการดำเนินคดีอาญา จะเป็นการซ้ำเติมผู้เสียหายแล้วก็ชอบที่จะกำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความมิได้ (คดี ณ นคร, 2547)

เพราะฉะนั้นการที่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 กำหนดโทษเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพในมาตรา 69 วรรค 1 และวรรค 2 แตกต่างกัน จึงสมควรที่จะบัญญัติให้การละเมิดลิขสิทธิ์ที่มีไว้เพื่อการค้าตามมาตรา 69 วรรค 1 ซึ่งเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ขนาดเล็กที่อาจเกิดจากการกระทำผิดโดยไม่ได้จงใจ เป็นความผิดอันยอมความมิได้ และบัญญัติให้การละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อการค้าตามมาตรา 69 วรรค 2 ซึ่งเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์เชิงพาณิชย์ขนาดใหญ่และกระทำโดยจงใจให้เป็นความผิดอันยอมความมิได้ เพื่อให้สอดคล้องกับความร้ายแรงกับการกระทำความผิด

อนึ่งในทางปฏิบัติของเจ้าของลิขสิทธิ์หรือตัวแทนมักจะใช้บทกำหนดโทษมาตรา 69 วรรค 2 อ้างเป็นข้อต่อรองในการขูดรีดให้ผู้ประกอบการโรงแรม ร้านอาหาร ผับ บาร์ ให้จ่ายเงินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการยอมความ เนื่องจากมีทั้งโทษปรับที่สูงและยังมีโทษจำคุกซึ่งผู้ประกอบการโรงแรม ร้านอาหาร ผับ บาร์ส่วนใหญ่ก็ยอมจ่ายทั้งๆ ที่บางครั้งการ

กระทำดังกล่าวไม่เข้าข่ายการละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อการค้า แต่เพราะความกลัวและไม่มีความรู้ทางด้านกฎหมายลิขสิทธิ์จึงถูกเอาเปรียบอยู่เสมอ ซึ่งหากมีการแก้ไขบทกำหนดโทษมาตรา 69 วรรค 2 ให้เป็นความผิดอันยอมความมิได้ ก็จะเป็นการยับยั้งไม่ให้เจ้าของลิขสิทธิ์หรือตัวแทนกระทำการดังกล่าวได้อย่างสะดวก

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นสมควรมีการเสนอแก้ไขโดยกำหนดให้การละเมิดลิขสิทธิ์ในงานแพร่เสียงแพร่ภาพเพื่อการค้าเป็นความผิดยอมความมิได้ ในมาตรา 66 ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ดังนี้

“มาตรา 66 ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นความผิดอันยอมความมิได้

เว้นแต่การกระทำความผิดเพื่อการค้าในมาตรา 69 วรรค 2 ให้เป็นความผิดที่ยอมความกันมิได้”

3. เสนอให้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์และสิทธินักแสดงเป็นการเฉพาะ

การที่ผู้วิจัยเสนอให้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์และสิทธินักแสดงเป็นการเฉพาะมาใช้บังคับ แทนที่จะให้เพิ่มเติมการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์และสิทธินักแสดงลงไปในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ด้วยเพราะเห็นว่าพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เปรียบเสมือนเกราะป้องกันงานอันมีลิขสิทธิ์และเจ้าของลิขสิทธิ์ มิให้ถูกผู้ใดกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายได้ ส่วนบทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์และสิทธินักแสดงเปรียบเสมือนเกราะป้องกันผู้ใช้งานอันมีลิขสิทธิ์เพื่อมิให้ถูกเอาเปรียบอย่างไม่เป็นธรรมจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ซึ่งเป็นการรักษาสมดุลของการคุ้มครองทางด้านศีลธรรมกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจได้อย่างลงตัว

อีกประการหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นสมควรเสนอให้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์และสิทธินักแสดงมาใช้บังคับ คือ เมื่อผู้วิจัยได้ศึกษาร่างพระราชบัญญัติการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์และสิทธินักแสดงแล้วพบว่ามีการบัญญัติมาตราได้อย่างครอบคลุมถึงทางแก้ไขปัญหาที่พบเจอในปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างที่สำคัญๆ ในบางมาตราดังนี้

“มาตรา 6 ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากองค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์หรือสิทธินักแสดง จัดเก็บค่าลิขสิทธิ์หรือสิทธินักแสดงในสิทธิอย่างเดียวกันอันมีลักษณะซ้ำซ้อนกันมิได้”

ในมาตรานี้จะเห็นได้ว่า เป็นการแก้ไขปัญหาการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ซ้ำซ้อนที่ผู้ประกอบการโรงแรม ร้านอาหาร ผับ บาร์ ต้องพบเจออยู่ตลอด เพราะความที่ไม่รู้ว่าใครเป็นผู้ที่มีสิทธิจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ที่แท้จริง

“มาตรา 8 ห้องจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์หรือสิทธินักแสดง มีวัตถุประสงค์กระทำการดังต่อไปนี้ได้

ข้อ 4 ให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกทางด้านคดีความที่ฟ้องหรือถูกฟ้องต่อศาลอันเนื่องมาจากการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์หรือสิทธินักแสดง”

ในมาตรานี้จะเห็นได้ว่าด้วยการที่พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายเฉพาะอีกทั้งมีข้อตกลงระหว่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้มีการดำเนินคดีที่ปรับบทมาตราผิดอยู่เสมอตลอดจนกระบวนการพิจารณาที่มีความซับซ้อน ด้วยเหตุนี้การที่บัญญัติให้ห้องจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์หรือสิทธินักแสดงให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกทางด้านคดีความที่ฟ้องหรือถูกฟ้องจึงเป็นการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง เพราะนักกฎหมายที่อยู่ในธุรกิจประเภทนี้จะมีความชำนาญและเข้าใจขอบเขตของการดำเนินคดีมากกว่านักกฎหมายที่รับทำหน้าที่ดำเนินคดีเป็นครั้งคราว

“มาตรา 20 ในการอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิในการเผยแพร่ต่อสาธารณชน จะจำกัดหรืออนุญาตเฉพาะรายหนึ่งรายใดมิได้

การไม่อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิในการเผยแพร่ต่อสาธารณชน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากเจ้าของลิขสิทธิ์หรือสิทธินักแสดง แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิผู้ขออนุญาตใช้สิทธิ ที่จะยื่นคำขออนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิต่ออธิบดี”

มาตรา 21 เมื่อได้รับคำขอตามมาตรา 20 ให้อธิบดีดำเนินการให้มีการตกลงกันระหว่างคู่กรณีในเรื่องเงื่อนไขการใช้ลิขสิทธิ์หรือสิทธินักแสดงและค่าตอบแทน ในกรณีที่ตกลงกันไม่ได้ให้อธิบดีเป็นผู้วินิจฉัยมีคำสั่งอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมและอาจกำหนดเงื่อนไขใดๆ ก็ได้

คำสั่งของอธิบดีตามวรรคหนึ่ง คู่กรณีอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายใน 90 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งของอธิบดี คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

ในมาตรา 20 และ 21 นี้จะเห็นได้ว่าเป็นการแก้ไขปัญหาการกีดกันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมและการเก็บค่าตอบแทนที่สูง โดยมีคนกลางเข้ามาไกล่เกลี่ยทำให้ผู้ที่ใช้งานอันมีลิขสิทธิ์รายย่อยมีอำนาจเจรจาต่อรองมากยิ่งขึ้น

เมื่อทำการพิจารณาและวิเคราะห์อย่างละเอียดแล้ว จะเห็นได้ว่ามาตราที่ผู้วิจัยยกตัวอย่างขึ้นมาี้ ล้วนแล้วแต่เป็นมาตรการแนวทางกฎหมายที่สามารถแก้ไขปัญหที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงแล้วแทบทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาการแพร่เสียงแพร่ภาพที่ถ่ายทอดผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในรูปแบบการถ่ายทอดสดเช่น Facebook Live show เป็นต้น เพื่อให้ทราบว่า การแพร่เสียงแพร่ภาพดังกล่าว ถือว่าเป็นงานแพร่เสียงแพร่ภาพที่สมควรได้รับความคุ้มครองในฐานะงานอันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 หรือไม่อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8220/2553

พิชัย นิลทองคำ. (2554). *กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ (ฉบับปรับปรุง)*. กรุงเทพฯ :

อชตยา มิเส้นเนียม.

ไชยยศ เหมมะรัชตะ. (2550). *ลักษณะของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา*. กรุงเทพฯ : นิติธรรม.

คณิต ณ นคร. (2547). “ปรัชญาและแนวความคิดของการกำหนดความผิดอันยอมความได้”. *วารสารกฎหมาย*

ธุรกิจบัณฑิต. หน้า 4.

สุจิตตา อีร์โรจน์วิทย์. (2549). *ปัญหาและแนวทางการคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพตามกฎหมายลิขสิทธิ์*.

วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 110–113.